

መግቢያ

የሚቀጥለው ግጥም ገበርን፤ እርሻንና ጎዋሮን፤ እንደ ውስጠ ወይራ በመጠቀም ብሶትን ያንጎራጎራል። ደራሲ ለምላም ጸጋው።

በሰሜን ኢትዮጵያ እርሻ ማለት ሰፊ ያለ ማሳ (መሪት) ገበሮች ደጋግመው አርሰው ሲሆን ለንግድ ጭምር አለበለዚያ የዓመት ቀለብ ለቤተሰባቸው የሚያመርቱበት ቦታ ነው። ለምሳሌ ጤፍ፤ ሽንብራ፤ ዳጉሳ፤ ኑግ፤ ዘንጋዳ፤ ወዘተ የሚባሉ የእህል አየነቶች ናቸው።

ጎዋሮ ግን አነስተኛ የሆነ ቦታ ከቤታቸው ጥግ የሚገኝ በሬም ባይኖራቸው በመቆፈሬያ አለስልሰው ጎመን፤ ድንች፤ ወይም በቆሎ ለጊዚያዊ ምግብ የሚያመርቱበት ቦታ ነው።

አረ ለማን ልንገር?

ኡ! ኡ!
አረ ለማን ልንገር?
ሀግ የበላይ ሆኖ
መብት እንዲከበር፤
በኢትዮጵያ ምድር።

ኡ! ኡ! የሰው ያለህ
አረ ለማን ልንገር
ለማንስ ላስረዳ
የኢትዮጵያን እርሮ
ጣራ ጋራው ፈርሶ
እርሻ ሆኖዋል ጎዋሮ

እንዲያው ባጠቃላይ
አረ ለማን ልንገር?
የኢትዮጵያን ችግር!

እርሻው ሁሉ ቀርቶ
ጎዋሮ በመሆኑ አይደለም ጭንቀቱ፤
ወጣት ሽማግሌው ስለታቆረ ነው
በዚያ በቃሊቴ።

ኡ! ኡ! ለማን ልንገር?
ሕግ የበላይ ሆኖ
ቅን ፍርድ እንዲሰፍን
በኢትዮጵያ ምድር።

ይገርማል ይደንቃል አረ ለማን ልንገር?
የለምን ሰማሁኝ
በዚያ በፓርላማ ሕግን የሚያረቅቅ፤
ጭቆናን አውግዘም
ቅን ፍርድን የሚያጸድቅ።

አንድም የለምና ከነጋዴ በቀር
አትልፊ አሉኝ ሰወች ለመሄድ ፓርላማ፤
መሪት ላራሽ ባዩን አዳምጦ የሚሰማ።

በሩቅ የሚጣራው እንዲህ ሲለኝ ሰማሁ
ገበሪ ነኝና ምስቅልቅል አላውቅም
የጥርቅም መንግሥት የሠጠኝን ጥቅም፤
የሚነግረኝ ሁሉ ምንም አልገባኝም
ገልጸም የሚያስረዳ ጠበቃ የለኝም።
አረም ትግሬ በቅሎ
እህል ስላጠፋ መሐል ድረስ ሸዋ፤
ፍርድ ቤት እንዳልሄድ
የለችም ብርቱካን ቅን ፍርድ ፈራጅዋ።

ኡ! ኡ! የሰው ያለህ
አረ ለማን ልንገር?
የኢትዮጵያን ችግር።

ገበሬው ወንድሜ ይሳቅ ወይስ ያልቅስ፤
አረም ትግሬ በቅሎ
እህሉን ሲያጠፋው መሐል ሸዋ ድረስ።

ይህን ግን አውቃለሁ
የኢትዮጵያ መሪት ቢታረስ ለስልሶም
እህሉን ያጠፋው አረም ብቻ አይደለም
ንጉሱ መለስ በአዋጅ አስከትቶ
እህል እሳር ሳይለይ ስላሳረመው ጡዋት፤
የገበሬው ማሳ አልበቃም ለዓመት ምርት።

ያች ዳኛ ብርቱካን
የት ሄደች ዛሬ ጦዋት፤
ከስራ እንዳትውል ንጉስ ካስቀመጣት።

ብርቱካን ሚደቅላ ቅን ፍራጅ መሆኑን
መለሰ ገብቶታል ማለትን ስሰማ
ግርም አለኝ እኔ፤
እውነትም መሆኑን በስራ ገለጸ
ሚደቅላን ሲለውጥ በታምራት ላይኔ
አወይ ግሩም ስርዓት
የምስቅልቅል መንግስት፤
የቆመው ለሴት መብት
አንድ አይበቃም ብሎ
አስር ወንድ ዘረፋት።

አገሬ ኢትዮጵያ ምን ንጉስ አስቀመጥሽ
ከዚያ አዲስ ዙፋን
ደምስሶ ባሕልን
በአዋጅ አስነግሮዋል
በኮባሌ ጅራፍ፤
ሁሉም እንዲገረፍ።
ምስክር ልጥራ ወይ እውነት ካስፈለገ
ከሐረር መቀሌ፤
ሐሰት የማያውቀው
አለልኝ መስፍኔ።

ኡ! ኡ! በሕግ አምላክ
አረ ለማን ልንገር?
ሕግ የበላይ ሆኖ
መብት ለማስጠበቅ
በኢትዮጵያ ምድር።
ትግሬ ነሽ ይሉኛል
ተከዜን ስሽገር
እስላምም ነሽ አሉኝ
በምስጋድ ባለፍሁኝ
ኦረሞ ነሽ አሉኝ
ነቀምት ስላደርሁኝ
ሲዳማ ነሽ አሉኝ
ጥቁር ወንዝን በጦዋት ስለተሻገርሁኝ

ሱማሌም ነሽ አሉኝ
ሐረር ድሬዳዋ ምሳዩን በልቸ
ጫት ሳይቀር ባኘክሁኝ

ኡ! ኡ! በሕግ አምላክ
አረ ለማን ልንገር
እጅግ ተጨነቅሁኝ፤
ምነው መጠለያ መጠጌያ ያጣል ሰው
እኔ ኢትዮጵያዊ ነኝ
ብዩ ባስታወቅሁኝ።
እምብኝ አሻፈረኝ አትላኩኝ ፓርላማ
ብሶቱን ለማፍሰስ፤
ከማኅበደድ በቀር ለዘናዊ ንጉስ
መች በግሩ ቆመና።
ተው አታስገድዱኝ አቤቱታ እንዳቀርብ
ለዚያ ለፓርላማ
የፓለቲካው ጎርፍ ጠርጎ እንዳያጠፋኝ፤
ለራሱም ዋና አያውቅ እንኮዋን ሊያሻግረኝ።
ይልቅ በሴትነት አዜብን ልጠይቃት፤
ተሻግራለችና በዚያ በወልቃይት።
የምስቅልቅል መንግስት
ስርዓቱ እንዴት ነው ምን ወንዝስ አፈራው
ማንስ ቢያንጸው ነው፤
ኢትዮጵያን በመላ በፍርሃት የሚያየው
ሕዝብን ሲያስተዳድርስ ነውር የማያውቀው።

ኡ! ኡ! በሕግ አምላክ
አረ ለማን ልንገር፤
የኢትዮጵያን ችግር!

አዜብ ትቅርና ትመስክር ብርቱካን
የምስቅልቅል መንግስት
መቆሙን ለሴት መብት፤
አንድ አይብቃሽ ብሎ
በአሥር ወንድ አዘረፋት።
እኔ ግን እላለሁ ከከርቸሌ አድኖዋት።
ደራሲ ለምለም ጸጋው፤
ታህጋሳስ 28, 2001/January 6, 2009